

כשעין עצלה

3% מהאוכלוסייה סובלים ממחלת העין העצלה. זו מחלה המתפתחת בילדות אך הפגיעה העינית מלווה את החולה לאורך כל חייו וחושפת אותו לסכנת עיוורון. מודעות ובדיקות מאבחנות הן שם המשחק. פרויקט בדיקות סקר ראיה בילדים של עמותת לראות | ד"ר כהן יובל

ובישובים נרתמו כאחד למשימה ועזרו בפריסת מיקום גני הילדים. ניידת של עמותת לראות עזרה בשינוע הציוד אל גני הילדים על בסיס יומי. הילדים בגן טרום חובה וחובה נבדקו דקו ע"י אופטומטריסטים מורשים אשר תעדו את תוצאות הבדיקות התקינות והחריגות כאחד. בבדיקות הסקר נבדקו כ-2,837 ילדים, מתוכם 1596 ילדים מהישובים ג'ת ובקה אל ערביה, ו-1,241 ילדים מיישובי עמק חפר. אחוז הילדים שנכשלו בבדיקה היה 7.8% ו-6.2% באוכלוסייה היהודית והערבית, בהתאמה. הורים לילדים שנכשלו בבדיקה קיבלו מכתב המפרט את תוצאות הבדיקה ודרישה לבצע בדיקה עיניים מקיפה ע"י רופא עיניים. פרויקט זה של עמותת לראות תורם למניעת עיוורון ומדגים את נחיצות בדיקות הסקר כבדיקות שבשגרה במסגרת שמירה על בריאות הציבור.

ד"ר יובל כהן | צילום: יח"צ

באמצעות צורת המכשיר מיוחדת שהינה דמות פרצוף מחייך וקול הברקע מהמכשיר. משנת 2011, ממליץ האיגוד האמריקאי לרפואת עיניים בילדים על בדיקות סקר בין הגילאים 3 עד 5 שנים לאחר שהדגים יעילות משמעותית בביצוע בדיקות אלו.

סקר לילדים

עמותת לראות בראשות המנכ"ל נדן הולנדר, עמלה שנים רבות כדי להכניס את בדיקות סקר גם לילדים בישראל, והצליחה לקבל מימון לרכישת מכשיר פלוסאופטיקס ולביצוע סקר מוגבל. במהלך שנת 2017 ערכה עמותת לראות בשיתוף מרפאת עיניים ילדים בבית החולים הלל יפה בדיקות סקר לעין עצלה לילדים בגילאי 4-5 שנים באזור חדרה והסביבה. לאחר קבלת אישור מהגורמים המוסמכים במשרד הבריאות, וכן ממפקחים אזוריים בוצעו בדיקות הסקר בין החודשים נובמבר 2016 ומרץ 2017.

גני הילדים ביישובי עמק חפר, כפר ג'ת ובאקה אל-ערביה נכללו לאחר שראשי המועצות בכפרים

בשנים הראשונות לחיים, יצירת תמונה חדה על גבי הרשתית ושמירה על חדות הראיה טובה הינה הכרחית להתפתחות תקינה של מרכזי הראייה במוח המתפתח. התפתחות עין עצלה הינו תהליך של ליקוי בהתפתחות מרכז הראיה כתוצאה מטשטוש ראיה עקב צורך במשקפיים או/ו הופעת פזילה. עין עצלה, בעלת שכחות של 3% מהאוכלוסייה, הינה מחלה המתפתחת בילדות אך הפגיעה העינית מלווה את החולה לאורך כל חייו וחושפת אותו לסכנת עיוורון.

להביט קדימה

אבחון מוקדם הינו המפתח לטיפול יעיל, על כן נבחן השימוש בבדיקות סקר לראייה בילדים. קיימות טכניקות רבות לבדיקות סקר לראייה בילדים, אך חוסר שיתוף פעולה וקושי בתקשורת עם הילד מהווים אתגר לביצועם. מכשירי עזר לבדיקות סקר ראיה בילדים, לדוגמת מצלמות סקר, הינם מכשירים אימינים ואובייקטיביים הבודקים צורך במשקפיים או פזילה בצורה פשוטה וקלה. פלוסאופטיקס הינה מצלמת סקר המבצעת בדיקה עיניים תוך שניות ספורות בו בזמן שמושכת את תשומת לבו של הילד

ד"ר כהן יובל, הינו רופא עיניים ילדים, מנהל לשעבר של מרפאת עיניים ילדים, המרכז הרפואי הלל יפה